

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling 'Hardenberg, Marslanden II, Havezate Es fase II

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

AANMELDNOTITIE VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING

'HARDENBERG, MARSLANDEN II, HAVEZATE ES FASE II

Naam: Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling "Hardenberg, Marslanden II, Havezate Es fase II"

Datum: Februari 2023

Versie: Definitief

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16
7609 RG ALMELO

Vestiging Zwolle
Dr. Van Wiechenweg 2
8025 BZ ZWOLLE

Vestiging Utrecht
Wattbaan 51
3439 ML NIEUWEGEIN

T: 0546 - 45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING.....	3
HOOFDSTUK 2	KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN.....	5
HOOFDSTUK 3	BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN	7
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIE.....	13

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Voorliggende aanvraagnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling heeft betrekking op een agrarisch perceel aan de rand van Hardenberg. Het gaat om gronden grenzend aan de eerste fase van het woongebied 'Havezate Es', dat onderdeel is van uitbreidingswijk de Marslanden.

Door aankoop van gronden en het komen vervallen van geurhindercontouren is tussen de Havezate Es en de Eugenboersdijk een nieuwe ontwikkeling mogelijk: de Havezate Es fase 2.

De gemeente Hardenberg is voornemens om de planologische procedure voor deze tweede fase van de Havezate Es op te starten. Het gaat om de realisatie van 10 vrijstaande woningen, die qua typologie, situering en segmentering aansluiten op de eerste fase van de Havezate Es.

Het realiseren van deze ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan, omdat binnen de agrarische bestemming woningen met bijbehorende voorzieningen, zoals ontsluitingen, niet zijn toegestaan.

Vanuit het ruimtelijke spoor is een vormvrije toets aan het Besluit Milieueffectrapportage noodzakelijk. In dit document worden de milieueffecten van deze ontwikkeling beschouwd.

Voor de ontwikkeling van Marslanden is in het verleden een Structuurplan opgesteld. Omdat het Structuurplan een kader biedt voor een ontwikkeling van maximaal 2.200 woningen, is er sprake van een m.e.r.-plichtige activiteit. Daarom is destijds een plan-MER opgesteld, waarin het milieubelang een volwaardige plaats heeft gekregen. Voor het Structuurplan zijn destijds twee basis structuurmodellen opgesteld. In de plan-MER zijn deze verschillende structuurmodellen getoetst en is geconstateerd dat het plan geen significant negatieve effecten met zich mee bracht. Daarmee is destijds de m.e.r.-procedure afgerond.

In het kader van zorgvuldigheid is ervoor gekozen om voor dit specifieke bestemmingsplan een vormvrije m.e.r.-notitie op te stellen, waarin het plan getoetst wordt aan diverse milieuaspecten en de daarmee samenhangende wet- en regelgeving.

Hierna wordt een nadere toelichting op de m.e.r.-beoordeling gegeven.

M.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in de integrale ruimtelijke afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.- (beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen dan voldoet het aan de definitie van het besluit. In voorliggend geval gaat het om directe eindbestemmingen en is sprake van een besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu

geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Voorliggende ontwikkeling is niet als activiteit opgenomen in de C-lijst van het Besluit MER. In de D-lijst de volgende activiteit opgenomen: *'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'*. De voorgenomen ontwikkeling is als een stedelijk ontwikkelingsproject aan te merken, waardoor toetsing aan de drempelwaarden dient plaats te vinden. De drempelwaarden zijn ten aanzien van de hiervoor genoemde activiteit als volgt:

1. *een oppervlakte van 100 hectare of meer,*
2. *een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of*
3. *een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.*

In voorliggend geval wordt de drempelwaarde niet overschreden of benaderd. Van een directe m.e.r.-plicht is dan ook geen sprake. Desalniettemin dient, gelet op de aard en omvang van het project, wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Voorliggende aanvraag voorziet hierin.

Inhoud en doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de vormvrije m.e.r.-beoordeling in op de *mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu* als gevolg van het initiatief. Deze belangrijke nadelige gevolgen worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt:

- De kenmerken van de activiteit;
- De plaats van de activiteit (ligging en samenhang met andere activiteiten (cumulatie));
- De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Voor de ontwikkeling en het vaststellen van het bestemmingsplan is de gemeenteraad van Hardenberg het bevoegd gezag. Daarnaast worden de provincie Overijssel, het waterschap Vechtstromen en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken en zal het bestemmingsplan in het kader van het wettelijk vooroverleg (artikel 3.1.1. Bro) naar deze partijen worden toegezonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het voornemen beschreven. Daarbij komen aanleiding, achtergronden en uitgangspunten aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de mogelijke milieueffecten van het project. In hoofdstuk 4 wordt bij wijze van samenvatting de beoordeling gedaan van de omstandigheden van het voornemen. Hierin wordt tevens de conclusie van de vormvrije m.e.r.-beoordeling beschreven.

HOOFDSTUK 2 KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN

Dit hoofdstuk gaat in op de voorgenomen ontwikkeling, het projectgebied en eventuele (samenhangende) ontwikkelingen in de omgeving waarmee rekening dient te worden gehouden.

Voorgenomen ontwikkeling

Zoals in de inleiding al aangegeven, is door aankoop van gronden en het komen vervallen van geurhindercontouren tussen de Havezate Es en de Eugenboersdijk een nieuwe ontwikkeling mogelijk: de Havezate Es fase 2.

Het gaat om 10 vrijstaande woningen, op royale kavels tussen de 600 en 950 m². Tussen de woningen en de eerste fase van de Havezate Es blijft een groene buffer van minimaal 25 meter behouden. Dit sluit aan bij de ruime opzet van de Havezate Es. De noordelijke woningen grenzen aan de Havezateweg. Waar mogelijk worden de opritten van twee woningen gekoppeld om zo min mogelijk nieuwe ontsluitingen op de Havezateweg te creëren. De zuidelijke woningen worden ontsloten op de Eugenboersdijk via een nieuw aan te leggen ontsluitingsweg.

Langs de wegen worden groene erfafscheidingen gerealiseerd, zodat het landschappelijk passend is. Het kan dan gaan om bijvoorbeeld een gemengde haag, aarden wal of houtwal.

Afbeelding 1: Weergave ontwikkeling Havezate Es fase II (Bron: Atelier Dutch)

Locatiekenmerken

Zoals al aangegeven betreft het een agrarisch gebied dat momenteel als agrarische land in gebruik is. In de volgende afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven.

Afbeelding 2: Luchtfoto huidige situatie (Bron: Provincie Overijssel)

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Tijdens het bouw- en woonrijp maken is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zal elektriciteit en water nodig zijn. De woningen zullen gasloos gebouwd worden, conform de Wet Voortgang Energietransitie.

De productie van afvalstoffen betreffen voor de beoogde woningen uitsluitend de huishoudelijke/reguliere afvalstoffen. Deze worden zoveel mogelijk gescheiden om nuttige afvalstoffen op eenvoudige wijze te kunnen inzamelen en vervolgens verwerken/recyclen. Er is geen sprake van de productie van gevaarlijk afval.

Verontreiniging en hinder

In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het projectgebied. Vanwege de ligging, de omvang van de ontwikkeling en de geschatte tijdsduur, is er geen noodzaak om verkeer langdurig om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

In de gebruiksfase zullen ten gevolge van de beoogde woningen geen nadelige effecten op het milieu en de omgeving plaatsvinden. Woningen worden namelijk niet gezien als milieubelastende functies. Zoals in hoofdstuk 3 en 4 wordt geconstateerd is er geen sprake van een onevenredige aantasting van beschermende natuurgebieden en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën

De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd.

HOOFDSTUK 3 BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de mogelijk negatieve milieueffecten van het voornemen relevant. Relevante milieuaspecten zijn verkeer, geluid, luchtkwaliteit, milieuzonering, geur, ecologie, externe veiligheid en water. In dit hoofdstuk worden de te verwachten (tijdelijke) effecten per aspect beschreven. Verder wordt ingegaan op tijdelijke hinder als gevolg van de ontwikkeling. Voor een aantal van deze aspecten is door diverse (externe) bureaus onderzoeken uitgevoerd. De conclusies van deze onderzoeken zijn samengevat in onderstaande alinea's.

Verkeer

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met een eventuele toename van de verkeersgeneratie. Hiertoe wordt de publicatie 'Toekomstbestendig parkeren, publicatie 381 (december 2018)' van het CROW aangehouden.

Voor het bepalen van de verkeersgeneratie zijn eveneens de kencijfers uit de publicatie 'Toekomstbestendig parkeren (december 2018)' van het CROW gehanteerd. Hierbij is uitgegaan van de minimale verkeersgeneratie, aangezien ook uit is gegaan van de minimale parkeernorm. In onderstaande tabel is de verkeersgeneratie globaal in beeld gebracht.

Functie	Aantal	Verkeersgeneratie per woning/100 m ² bvo	Totale verkeersgeneratie
Koop, huis, vrijstaand	19	7,8	148,2

In dit geval worden de zuidelijke woningen ontsloten op de Eugenboersdijk. De noordelijke woningen krijgen een in- en uitrit op de Havezateweg, waarbij de in- en uitritten zoveel mogelijk worden gekoppeld om het aantal nieuwe ontsluitingen zo laag mogelijk te houden. Beide wegen zijn van voldoende capaciteit om het verkeer veilig en eenvoudig af te kunnen wikkelen.

Het effect van de ontwikkeling ten aanzien van het aspect verkeer wordt met inachtneming van de maatregelen ingeschaald op neutraal.

Geluid

Woningen zijn niet opgenomen in de VNG-uitgave, omdat woningen in beginsel niet aan te merken zijn als milieubelastende objecten. Echter zal wel sprake zijn van enig geluid als gevolg van de woonfuncties (leefgeluiden), hiervoor gelden echter geen normen.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de geluidssituatie wordt ingeschaald op neutraal.

Luchtkwaliteit

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging.

Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Gelet op de aard en omvang van dit project in vergelijking met de voorgenoemde categorieën, kan worden aangenomen dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. Deze ontwikkeling wordt niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit wordt ingeschaald op neutraal.

Geur

De beoogde woningen betreffen geen geurbelastende objecten. Het effect van de beoogde woningen ten aanzien van geur wordt ingeschaald op neutraal.

Ecologie

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet Natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet Natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Natura 2000:

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming beschermd.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 29 mei 2019 (zie: AbRS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603 en ECLI:NL:RVS:2019:1604) heeft besloten dat het Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS) niet gebruikt mag worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden. Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor alle beschermde soorten en habitats die daar aanwezig zijn. Per soort of habitat is aangegeven of behoud van de huidige aantallen/arealen voldoende is, danwel of uitbreiding of een verbetering nodig is. Niet alleen activiteiten binnen een Natura 2000-gebied maar ook activiteiten buiten een Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar brengen. Dit wordt externe werking genoemd. Gezien de mogelijke externe werking van de beoogde ontwikkeling op het nabijgelegen Natura 2000-gebied, is het van belang om te toetsen of de realisatie van de beoogde ontwikkeling conflicteert met de waarden waarvoor dit gebied is aangewezen. Hiervoor is in elk geval een toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Gelet op de onderlinge afstand is directe hinder (bijv. geluid, verstrooiing van licht etc.) niet aan de orde. Naast directe hinder dient tevens te worden gekeken naar de mogelijke toename van stikstofdepositie op kwetsbare habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Om dit te beoordelen is er een zogenaamde AERIUS-berekening benodigd¹. Hierna wordt op de belangrijkste resultaten ingegaan.

Geconcludeerd wordt dat voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. De voortoets voor het plan voldoet, ten aanzien van de effecten van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden aan artikel 2.7, lid 1 van de Wet natuurbescherming.

Natuurnetwerk Nederland:

Het Natuur Netwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij' - principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het projectgebied ligt niet binnen de begrenzing van het NNN. De dichtstbijzijnde gronden die zijn aangemerkt als NNN liggen ten zuiden van het projectgebied langs de Vecht. De afstand bedraagt meer dan 500 meter. Gelet op deze afstand en de tussenliggende stedelijke functies zijn geen negatieve effecten op het NNN te verwachten. Het NNN kent immers geen schaduwwerking (geen werking op gebieden buiten het NNN).

¹ Aeries-berekening Havezate Es fase II, Havezateweg Nord en Eugenboersdijk 9, Hardenberg, BJZ.nu, februari 2023

Geconcludeerd wordt dan ook geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Soortenbescherming

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden aangevraagd.

Quickscan ecologie

In het kader van voorliggende ontwikkeling is een quickscan flora en fauna uitgevoerd². Hierna wordt op de belangrijkste resultaten ingegaan.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde dieren. Het plangebied wordt door beschermde diersoorten hoofdzakelijk benut als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er vogels en bezetten beschermde grondgebonden zoogdieren er een vaste rust- of voortplantingsplaats. Vleermuizen en amfibieën bezetten geen vaste rust- of verblijfplaats in het plangebied maar gebruiken het wel als foerageergebied. Het plangebied is geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten, is uitsluitend het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet beschadigd of vernield worden. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het beschadigen of vernielen van bezette vogelnesten. Indien de beplanting wordt gerooid tijdens de voortplantingsperiode, wordt geadviseerd vooraf een broedvogelscan uit te voeren om de aanwezigheid van een bezet vogelnest uit te kunnen sluiten.

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten worden mogelijk beschermde grondgebonden zoogdieren gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van een beschermd grondgebonden zoogdier beschadigd of vernield. Voor de beschermde grondgebonden zoogdieren, die een vaste rust- en voortplantingsplaats in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen'. Er geldt geen vrijstelling voor het doden van beschermde grondgebonden zoogdieren. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden dienen ze weggejaagd te worden of weggevangen te worden (en elders losgelaten). Indien niet voorkomen kan worden dat een beschermd dier gedood wordt, dient een ontheffing aangevraagd te worden of dient gewerkt te worden volgens een goedgekeurde en toepasbare gedragscode.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor verschillende foeragerende diersoorten af. Deze functie is voor de voorkomende soorten niet beschermd en leidt niet tot wettelijke consequenties.

Conclusie

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van ecologie wordt ingeschaald op neutraal.

Externe veiligheid

Binnen het projectgebied wordt geen gebruik gemaakt van gevaarlijke stoffen. Het voornemen voorzien niet in het toevoegen van een risicovolle inrichting.

Het effect van de voorgenomen ontwikkelingen aanzien van externe veiligheid is neutraal.

² Quickscan natuurwaardenonderzoek Eugenboersdijk 9 en Havezateweg ong., Collendoorn, Natuurbank Overijssel, november 2022,

Water

Voor de eerste fase van de Havezate Es heeft Aveco de Bondt BV een waterhuishoudkundig plan opgesteld. Fase 2 is hierin niet meegenomen, echter kan wel gesteld worden dat de waterhuishouding aansluit bij de uitgangspunten zoals ze in het waterhuishoudkundig plan zijn gesteld.

De riolering wordt zodanig gedimensioneerd dat deze onder vrij verval afvoert naar een nieuw rioolgemaal nabij Marshoogte en een deel op bestaand rioolstelsel onder de Havezateweg. De maximale belasting van de Havezate Es naar het nieuwe rioolgemaal is 3,42 m³/uur.

Het ontwerp van het hemelwatersysteem kenmerkt zich door de bovengrondse behandeling van het hemelwater. Het hemelwater wordt vanaf de verhardingen afgevoerd naar de verlagingen op openbaar terrein. Hierin wordt het water geborgen, heeft het de mogelijkheid om te infiltreren en wordt het water vertraagd afgevoerd naar het oppervlaktewater.

De inrichting van de oppervlakkige hemelwaterafvoer en waterbergingen bieden voldoende mogelijkheid om een goede waterkwaliteit te waarborgen. Door de zichtbaarheid van het hemelwatersysteem vallen knelpunten op en kan wateroverlast tijdig voorkomen worden.

Voor de verdere uitwerking van het ontwerp dient onder andere met de volgende zaken rekening te worden gehouden:

- Het functioneren van de hemelwaterafvoer is sterk afhankelijk van de hoogteliggingen en het afschot van de kavels, gebouwen en straatpeilen. Aandachtspunt hierbij is het wegontwerp van de watervoerende wegen.
- Eventuele toepassingen van beplanting en bomen in de waterbergingen is van invloed op de bergingscapaciteit en het functioneren van de bovengrondse waterbergingen.
- De wadi's dienen zo ontworpen te worden dat deze in droge toestand niet te veel voor activiteiten gebruikt wordt, omdat dan de bodem verdicht wordt en daardoor de infiltratiecapaciteit vermindert.
- Op enkele locaties kruisen DWA en HWA leidingen elkaar. Bij nadere uitwerking van het ontwerp dient rekening te houden met voldoende afstand tussen de leidingen en de dekking tot aan het maaiveld.
- Op enkele locaties zijn er HWA leidingen aanwezig onder openbare wegen. De verbindingen zijn getoetst met een duiker (zinker) met binnendiameter van 297 mm. Bij toepassing van molgoten of verholen goten dient de afvoercapaciteit van deze leidingen beschouwd te worden.
- In april 2020 zijn er 2 peilbuizen in het plangebied geplaatst. Zodra er een voldoende grote tijdreeks beschikbaar is van de grondwaterstandsmetingen moeten deze worden gebruikt om het uitgangspunt van de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) te controleren. Indien de GHG dusdanig hoger ligt dan het uitgangspunt dan moet het ontwerp van de wadi's en de hoogtes in het ontwerp opnieuw worden beschouwd.

Bij de verdere uitwerking van de plannen zal met deze zaken rekening gehouden worden. In februari 2023 is er contact geweest met het waterschap. Deze geeft aan dat het plan akkoord is, mits aan de waterbergingsseis van 44 mm per m² verhard oppervlak zal worden voldaan. Hier is in het plan voldoende ruimte voor. Het waterschap adviseert hiermee positief.

Archeologie

Op grond van de Erfgoedwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Erfgoedwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relictten die in het projectgebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het projectgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Er is door Laagland een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd³. Hierna wordt op de belangrijkste resultaten ingegaan.

Conclusie en verwachting

In het plangebied is sprake van een intact plaggendek met daaronder dekzand waarvan in veel gevallen nog een vlekkerige B- of BC-horizont bewaard is gebleven terwijl in andere boringen tussen plaggendek en dekzand sprake is van antropogene lagen, mogelijk grondsporen. Er zijn archeologische indicatoren gezien in de vorm van houtskool en handgevormd aardewerk. De vlekkerige aard van de B- en BC-horizont kan wijzen op een oud woonniveau, waarbij de dekzandtop door betreding of akkerbouw verrommeld is geraakt. Het verwachtingsmodel (zeer hoge verwachting voor de periode Mesolithicum tot en met Bronstijd en Vroege Middeleeuwen tot en met Nieuwe Tijd en hoge verwachting voor de IJzertijd en Romeinse tijd) moet dan ook gehandhaafd blijven.

Selectieadvies

Op basis van de onderzoeksresultaten wordt nader archeologisch onderzoek geadviseerd conform protocol 4003 IVO (landbodems). Gelet op de te verwachten prospectiekenmerken en prospecteerbaarheid van een eventuele vindplaats wordt geadviseerd dit vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek conform de KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek

Voor het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek is een door de gemeente goed te keuren archeologisch Programma van Eisen nodig. Gebruikelijk is dat ongeveer 10 procent van een plangebied door middel van proefsleuven wordt onderzocht. Met een oppervlak van ongeveer 0,9 ha dient daarbij een oppervlak van ongeveer 900 m² te worden onderzocht. Geadviseerd wordt daarbij verspreid over het plangebied een tiental proefsleuven aan te leggen met een lengte van circa 20 m en een breedte van 4 m.

Het proefsleuvenonderzoek zal in een later stadium, voor de grondwerkzaamheden plaats zullen vinden, worden uitgevoerd. De archeologische waarden worden daarom beschermd door het opnemen van een archeologische dubbelbestemming.

De effecten ten aanzien van archeologie zijn, met inachtneming van de verplichting tot nader onderzoek met daarbij eventueel beschermende maatregelen en vanwege het feit dat de dubbelbestemming wordt gehandhaafd, neutraal.

Tijdelijke hinder

Met een ruimtelijke ontwikkeling kan ook tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden gepaard gaan. In voorliggend geval zal gedurende de bouwwerkzaamheden enige hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden gaan plaatsvinden. Het gaat dan hoofdzakelijk om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het projectgebied. Vanwege de ligging is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen.

Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

Cumulatie

Zoals eerder beschreven zijn er in de Marslanden meerdere woongebieden in ontwikkeling. In de andere locaties, Marshoogte en de Cirkel worden maximaal 400 woningen gebouwd. Binnen de Velden en Ydenhoogte/Leehoogte zijn de komende jaren nog 850 woningen voorzien.

In deze m.e.r.-beoordeling wordt ook beoordeeld of er belangrijke negatieve milieugevolgen te verwachten zijn van het voornemen in cumulatie met de andere ontwikkelingen. Omdat er naast Marslanden II geen andere relevante ontwikkelingen in de omgeving van het projectgebied te verwachten zijn, wordt voor de cumulatieve effectbeschuiving gebruik gemaakt van het eerder opgestelde plan-MER (2008). Hierin zijn de effecten van alle woningbouw van Marslanden II, exclusief de mogelijke uitbreiding ten noorden van de Havezateweg, beschouwd. Weliswaar is er sindsdien op verschillende punten nieuwe regelgeving ingevoerd,

³ Archeologisch bureauonderzoek, Marslanden II, Hardenberg, januari 2022, Laagland, versie 1.1

maar de in dat plan-MER beschreven milieu-informatie is nog actueel; in de tussentijd zijn er geen relevante wijzigingen in het plan Marslanden II doorgevoerd en hebben geen relevante autonome ontwikkelingen plaatsgevonden in de omgeving die tot andere inzichten kunnen leiden.

Cumulatie is daarom niet aan de orde.

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIE

Dit hoofdstuk dient als samenvatting van de conclusies van de hoofdstukken 2 en 3. In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit aan onderstaande criteria getoetst en een eindafweging gemaakt.

1. De kenmerken van de activiteit;
2. De plaats van de activiteit;
3. De samenhang met andere activiteiten (cumulatie);
4. De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Kenmerken van de activiteit

Het voornemen betreft het realiseren van 850 woningen in Hardenberg. Bij de kenmerken van de activiteit dient in het bijzonder in overweging te worden genoemd:

- De omvang van het project;
- hinder.

Omvang

De ontwikkeling is relatief gering van omvang. Het voornemen vormt een belangrijke bijdrage voor de woningbehoefte in de kern Hardenberg. Geconcludeerd wordt dat dit project ver beneden de drempelwaarden van de m.e.r.-beoordelingsplicht blijft.

Hinder

Tijdens de uitvoering van het voornemen kunnen flora en fauna hinder ondervinden. Uit het voorgaande hoofdstuk is echter gebleken dat de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soort- of gebiedsbescherming leiden.

Als gevolg van het voornemen kunnen archeologische waarden/ monumenten worden aangetast. De gebieden met een archeologische (verwachtings)waarde moeten worden met een dubbelbestemming. Deze is opgenomen op de verbeelding en regels van het bestemmingsplan. Hiermee worden de waarden beschermd.

Plaats van de activiteit

Het projectgebied is geheel binnen grondgebied van de gemeente Hardenberg gelegen. Het gaat om een locatie die aansluit op bestaand bebouwd gebied. De voorgenomen activiteit is niet gelegen in beschermd gebied in het kader van waterhuishouding of natuur.

Samenhang met andere activiteiten ter plaatse

Er vinden in de directe omgeving van het projectgebied geen andere (grootschalige) ontwikkelingen plaats waarmee rekening dient te worden gehouden.

Kenmerken van de belangrijke nadelige milieugevolgen

Voor de beoordeling van eventuele belangrijke nadelige milieugevolgen van de voorgenomen activiteit moet, daar waar opportuun, rekenschap worden gegeven aan de volgende zaken:

- Het bereik van het effect (geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking);
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, frequentie en de onomkeerbaarheid van het effect.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat de ontwikkeling op de relevante milieuaspecten verkeer, geluid, luchtkwaliteit, geur, water, bodem, ecologie (waaronder stikstof) geen belangrijke structurele nadelige en onomkeerbare milieugevolgen met zich meebrengt.

De ontwikkeling gaat wel gepaard met tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden, maar deze zullen na afronding volledig vervallen.

Conclusie vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-MER noodzakelijk maakt.